

Divan Edebiyatı Nazım Biçimleri Nelerdir?

Çalışma Kağıdı

Divan edebiyatında kullanılan başlıca nazım biçimleri gazel, kaside, mesnevi, rubai, tuyuğ ve şarkıdır. Her biri farklı kafiye düzenlerine, beyit veya dörtlük sayılarına ve işlediği konulara göre ayrılır.

Sorular

1. Aşağıdakilerden hangisi Divan edebiyatı nazım biçimlerinden biri DEĞİLDİR?

- A) Gazel
- B) Kaside
- C) Koşma
- D) Mesnevi

2. Her beyti kendi arasında kafiyeli olan ve hikaye anlatımında sıkça kullanılan nazım biçimi hangisidir?

- A) Rubai
- B) Tuyuğ
- C) Mesnevi
- D) Gazel

3. Divan edebiyatında genellikle aşk, şarap ve kadın gibi konuları işleyen, ilk beyiti matla olan nazım biçimi hangisidir?

- A) Kaside
- B) Gazel
- C) Şarkı
- D) Mesnevi

4. Gazelin özelliklerini ve bir örneğini açıklayınız.

5. Kaside ile gazel arasındaki temel farklar nelerdir?

6. Mesnevi nazım biçiminin en belirgin özelliği nedir?

7. Tanımla: Gazel

8. Tanımla: Kaside

9. Tanımla: Mesnevi

Cevap Anahtarı

1. C) Koşma — Koşma, Halk edebiyatı nazım biçimlerindendir. Gazel, kaside ve mesnevi ise Divan edebiyatına aittir.
2. C) Mesnevi — Mesnevi, her beytin kendi arasında kafiyeli olduğu (aa, bb, cc...) ve uzun hikayelerin anlatıldığı bir nazım biçimidir.
3. B) Gazel — Gazel, bu konuları işleyen ve matla beytine sahip olan Divan edebiyatı nazım biçimidir.
4. Gazel, genellikle aşk, şarap ve kadın gibi konuları işleyen, beyitlerle kurulan bir nazım biçimidir. Her beyit kendi arasında kafiyeli (aa, ba, ca, da...) ve ilk beyit kendi içinde kafiyelidir (matla). Son beyitte ise şairin mahlası bulunur (mahlas beyti). Aruz ölçüsüyle yazılır. Örnek: Fuzûlî'nin 'Su Kasidesi' (bir gazel olarak da değerlendirilebilir) veya Bâkî'nin gazelleri.
5. Kaside, genellikle dinî, siyasî, sosyal veya felsefî konuları işleyen, daha uzun ve övgü (methiye) amacıyla yazılan bir nazım biçimidir. Gazel ise daha çok bireysel duyguları, aşkı işler ve beyit sayısı gazelden daha az olabilir. Kasidelerde tevriye ve teşbih gibi sanatlar daha yoğun kullanılır.
6. Mesnevi, her beytin kendi arasında kafiyeli olduğu (aa, bb, cc, dd...) ve genellikle uzun hikayeler, destanlar, romanlar veya ansiklopedik bilgiler anlatmak için kullanılan bir nazım biçimidir. Beyit sayısı sınırsızdır. Divan edebiyatında hikaye anlatımının temelidir.
7. Aşk, şarap, kadın gibi konuları işleyen, beyitlerle kurulan, her beyit kendi arasında kafiyeli (aa, ba, ca...) nazım biçimi.
8. Dinî, siyasî, sosyal konuları işleyen, övgü amacıyla yazılan, genellikle daha uzun nazım biçimi.
9. Her beyit kendi arasında kafiyeli (aa, bb, cc...), hikaye anlatımında kullanılan, beyit sayısı sınırsız nazım biçimi.

Bounlu

Tüm kartlar, adım adım çözümler ve AI hoca desteği Notek uygulamasında.
Sınav tarihlerini Promy otomatik hatırlatıcıya çevirir.